

Zaaknummer: 2024-112755

Antwoord van burgemeester en wethouders op schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 41, eerste lid, van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad der gemeente Leeuwarden, ingediend op 21 mei 2024. De vragen zijn afkomstig van Groen Links en gaan over de vermogensvrijstelling bijzondere bijstand.

Vragen

1. Waarom zijn in de gemeente Leeuwarden de vermogensnormen voor de bijzondere bijstand de helft van de vermogensnormen voor de algemene bijstand?

Antwoorden

De gemeente mag bij de bijzondere bijstand zelf bepalen welk deel van het inkomen (boven bijstandsniveau) en vermogen bewoners moeten gebruiken om bijzondere kosten zelf te betalen.

In 2017 zijn de vermogensgrenzen voor de bijzondere bijstand verlaagd tot een bedrag gelijk aan het bedrag dat een bewoner in één maand aan bijstand ontving + de huur- en zorgtoeslag in één maand.

In 2022 golden hierdoor de volgende bedragen:

Vrijlating alleenstaande: € 1.550,00

Vrijlating gehuwden /all. ouder: € 1.950,00

De reden voor de verlaging van de vermogensgrenzen in 2017 waren de sterk gestegen kosten van bijzondere bijstand voor bewindvoering. Bovendien was de vrijlating van het vermogen zo hoog, dat dit strijdig was met het 'vangnetprincipe' van de bijstand. Vanuit de Participatiewet is het de bedoeling dat inwoners zoveel mogelijk hun eigen middelen inzetten om van rond te komen en bijzondere kosten van te betalen. (Bijzondere) bijstand is alleen mogelijk als een bewoner de kosten echt niet zelf kan betalen.

Vanaf 1 januari 2023 zijn de vermogensgrenzen voor de bijzondere bijstand omhoog gegaan tot de helft van de vermogensgrens van de algemene bijstand. Voor een alleenstaande is dit € 3.788,- en voor gehuwden is dit € 7.575,-. Hierbij is zoveel mogelijk aangesloten bij het bedrag dat het Nibud adviseert om als buffer achter de hand te houden als spaargeld.

2. Heeft de gemeente Leeuwarden deze bedragen en de totstandkoming ervan in een verordening vastgelegd? Zo ja, waar kunnen we die vinden? Zo nee, waarom niet?

In september 2016 heeft de raad het Financieel Kader Sociaal Domein 2017 vastgesteld. Hierin staat dat de vermogensgrenzen voor de bijzondere bijstand worden verlaagd.

De vermogensgrenzen zijn niet vastgelegd in een verordening. De gemeente kan de regels rond de

- bijzondere bijstand vastleggen in beleidsregels, maar dit hoeft niet. In Leeuwarden zijn de regels rond de bijzondere bijstand en de draagkracht vastgelegd in richtlijnen. Deze richtlijnen zijn niet openbaar. De richtlijnen vormen een vaste gedragslijn voor de uitvoering. In uitspraken van de Rechtbank Noord-Nederland is bevestigd dat de gemeente de regels rond bijzondere bijstand en draagkracht op deze manier mag en kan vastleggen.
3. Om mensen met een laag inkomen voldoende bestaanszekerheid te bieden, is het volgens onze fractie wenselijk de vermogensvrijstelling voor bijzondere bijstand gelijk te stellen aan die van de algemene bijstand. Dit biedt onze inwoners tevens meer duidelijkheid. Bent u dat met ons eens?
- Wij zijn van mening dat een bewoner met meer dan 50% van de algemene vermogensnorm het vermogen hierboven kan gebruiken voor bijzondere kosten. Dit gaat niet ten koste van de bestaanszekerheid. We vinden ook niet dat dit meer duidelijkheid geeft voor de inwoners. Belangrijk is om duidelijk de communiceren over de hoogte van de (verschillende) vermogensgrenzen.
4. Kan het college een inschatting maken hoeveel het denkt extra aan bijzondere bijstand te moeten uitgeven indien de vrijstellingsnormen gelijk worden gesteld aan die van de algemene bijstand?
- Door de vermogensvrijlating te verhogen zal er meer bijzondere bijstand worden verstrekt. Dit komt doordat:
- * meer bewoners in aanmerking komen voor bijzondere bijstand
 - * er minder draagkracht wordt verrekend
- We weten niet hoeveel bewoners nu geen bijzondere bijstand aanvragen, met de reden dat hun vermogen te hoog is, en hoeveel bewoners dat na de verhoging van de vermogensvrijlating wel zullen doen. Ook weten we niet hoeveel aanvragen bijzondere bijstand er worden afgewezen omdat het vermogen te hoog is. Hierdoor kunnen we geen goede inschatting maken van hoeveel extra bewoners bijzondere bijstand krijgen als de vermogensgrenzen verder worden verhoogd.
- Er wordt wel bijgehouden hoeveel draagkracht er wordt verrekend, als er bijzondere bijstand wordt toegekend. Maar dit is draagkracht uit inkomen én uit vermogen. Er kan niet worden nagegaan hoeveel draagkracht er alleen uit vermogen wordt verrekend.
5. Zou het college van Leeuwarden willen (her)overwegen haar website aan te vullen met meerdere voorbeelden waarvoor bijzondere bijstand is aan te vragen alsmede met een toelichting over de toekenning /draagkracht?
- We staan altijd open voor ideeën waarmee we onze communicatie kunnen verbeteren. We gaan de website aanpassen.

Blad 3

Leeuwarden, 2 juli 2024

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*